

אלישע: תכנון פרויקט "מרכז סוון דלל" על כל שלביו החל לפני למעלה מ־30 שנה. שכונת "נווה צדק" הייתה שכונה ענייה, עם אוכלוסייה מבוגרת. הבתים ישנים עם מראה מוזנח. הרחובות לא נקיים עם ערמות אשפה מפוזרות. ואדי המסילה ניתק פיזית את שכונת פלורנטין מחוף הים.

ניתוח הסביבה הרחוקה והסביבה הקרובה ובחינת חלופות תכנוניות שונות הובילו להבנה שמתחם סוון דלל צריך להיות פרויקט עם משמעות אורבנית לדרום ת"א ובעיקר לשכונת "נווה צדק" ו"פלורנטין". שינוי המתחם למוקד ציבורי עירוני יגרום לציבור להגיע למרכז ולהפריח את שתי השכונות.

עקרונות התכנון:

- יצירת ציר הולכי רגל משכונת פלורנטין (רחוב אברבנאל ורחוב שלמה) דרך גשר שלוש ורחוב אמולג לשער כניסה מזרחי של המתחם. פיתוח נינה בין בית ענבל לבית בתישבע. מעבר לכיכר עירונית בין בית בתישבע למבנה סוון דלל. מעבר בקומה המפולשת בסוון דלל דרך שער מערבי בשדרת האקליפטוסים ורחוב ש"ס עד נן צירלס קלור בין בית הטקסטיל לבית מגן.
- כל אלו יצרו ציר הולכי רגל שאורכו כ־500 מ' ויותר המחבר את שכונת פלורנטין לחוף הים דרך שכונת נווה צדק ומרכז סוון דלל.
- ביטול רחוב יחיאי והפיכתו לכיכר עירונית מרכזית עם שער כניסה צפוני המוביל לציר שדרות רוטשילד ושער כניסה דרומי המוביל למתחם "התחנה". הכיכר המרכזית הפתוחה ותכננה כמקום התאספות לציבור הרחב המאפשר מופעי חוץ. כיכר המשמשת חלון ראווה של המרכז מהווה מוקד משיכה להולכי רגל המגיעים לשכונה כדי לחוות ולהתנסות.

אולם ירון ירושלמי בתהליך שיפוץ Yaron Yerushalmi's theater is undergoing renovation

- פיתוח המרחב הציבורי ע"י תכנון קומה מפולשת עם מעברים חופשיים לציבור בין המבנים וכן בארבעת שערי המתחם במהלך כל היממה.

התוצאה – רוב הקהל המגיע למתחם אינו נכנס למבנים ולמופעים התרבותיים, אלא חווה ומתנסה באווירה של המרחב הציבורי (בניגוד לרוב המרכזים הציבוריים הקיימים הכוללים מבנים עם דלתות, כשקהל מגיע אליהם למופעי התרבות בלבד, ובדרך כלל המרחב הציבורי שומם בהם והכיכרות והמעברים אינם מהווים מוקדים לשהות הקהל). מתנהלים דו שיח והיוון הדדי בין הפעילויות בתוך המבנים והפעילויות ביניהם. השטחים הפתוחים בין המבנים מתוכננים ליצור אווירה אוטנטית עבור הציבור. אי לכך חשוב לנו לא לשנותם או להקטינם.

יאיר: 30 שנה פועל המרכז ובו מופעים ובכורות מדי ערב בכל אולמותיו, מישראל ומעולם ומכל הצבעים והסגנונות. שמו יצא לרחבי העולם כמקום של עשייה ויצירה בלתי פוסקים ובלתי נלאים. השנים עוברות והמקום גדל על יושביו וצר להכיל את כל הנדרש, ואנו מחפשים מקום אדמה ועליה אולי נתרחב, אבל אין שטחים לבנייה, הכול כבר נבנה. אבל לא לנובה. ישבנו, אוהד נהרין ואנוכי, אחה"צ אחד על הספסל עליו אנו יושבים לעיתים כדי לדון בבעיות המרכז והמחול ונשאנו

עינינו לצדדים כדי לחפש מקור מחייה לרצונותינו. הרחבנו את החיפוש ועלינו למעלה בעינינו, ושם ראינו והחלטנו...

אלישע: עקרונות התכנון של המתחם מדגישים את הצורך לא לבנות את הסטודיו בשטח המרחב הציבורי, אלא לאתר חלל אפשרי באחד מארבעת המבנים הקיימים. בחרנו במבנה בת שבע. הוא כולל חלל פנימי בשטח 800 מ"ר ומקורה ע"י גג רעפים. תכננו את הסטודיו מעל למבנה הקיים, בתוך חלל גג רעפים. יצרנו חלל בשטח 800 מ"ר עם גג רעפים חדש.

יאיר ורדי, מנכ"ל סוון דלל, ביקש שהפרוגרמה תכלול:

- חלל סטודיו גדול ככל האפשר ובגובה מקסימלי. האולם יכלול 200 מקומות ישיבה. ניתן לחלקו לשני חללי סטודיו עם מחיצה ניידת. בהיקף האולם יש חללי שירות עבור הרקדנים (נברים ונשים), חדרי אחסון ומשרדים קטנים.
- הגעה לאולם בעזרת חלל מדרגות מרכזי שמעליו תקרת זכוכית המחדירה אור לכל חלל המדרגות. המדרגות מקונסטרוקציית ברזל עם מדרכי אבן. החלל תוכנן בהמשך לחדר המדרגות הקיים המוביל לשתי הקומות הקיימות.
- המרפסת בסטודיו בשטח 60 מ"ר היא נקודת תצפית, אזור מנוחה ושהייה לקהל ולרקדנים. המרפסת היא חלק מהמרחב הציבורי, מסמלת סגירת מעגל אורבנית שהוגדרה במטרות הפרויקט.

יאיר: בקומה שלוש מעל הקיים נבנה הסטודיו שיישא את שםם של זהבה וז'אק דלל. זה סטודיו רחב ידיים על כל קומת הגג החדש כ־350 מ"מ מקורה, המאפשר מופעים ונוחות יצירתית בתנאים מקסימליים. תחתיו שופץ אולם ירון ירושלמי, התקרה הוגבהה, הבמה הורחבה, נוספו חדרי הלבשה והמושבים שופרו. ממולו מערכת משרדים ושירותי קהל, כאשר בהמשכם סטודיו חדש עם תקרה גבוהה וחלונות סביב לתאורה טבעית רבה, וגם שם יש אפשרות למופעים ופעילות רחבת ידיים.

בין הקומות הוקמה גלריה חדשה שתשמש לחדר ישיבות עם חדר ארכיון. בקומת הקרקע שופץ סטודיו A ונבנתה מעלית נוסעים שתעצור בכל הקומות. סטודיו דליה יִשופץ ומערכת משרדי להקת בת שבע גם הם יחודשו. ברחבה המקורה תיבנה במת קיץ לפעילות מחולית בחודשי הקיץ, במה בנודל של 160 מי"מ ומולה 400 מושבים בטריבונה משופעת.

קיומו של הבניין המחודש יאפשר למרכז התרחבות שלא ידע כמותו ואשר תעניק לקהילת המחול אתגרים חדשים. חלום של שנים הולך ומתממש לנגד עינינו ובשותפותנו. אני נרגש ונפעם.

יאיר ורדי נולד בקיבוץ כפר בלום שבגליל העליון, 1948. כספורטאי

מחונן ורקדן בלהקות המקומיות, ורדי הצטרף ללהקת בת שבע ושם למד והפך לחבר להקה, רקדן ראשי וכוריאוגרף. בשנת 1983 הקים את תיאטרון המחול האנגלי ואת המרכז למחול דנסיטי בניו קאסל, אנגליה. בשנת 1988 חזר ורדי ארצה והתמנה למנהל מרכז סוון למחול ותיאטרון בנווה צדק, מאז חזונו של ורדי ביסס את מעמדו כבית המחול הישראלי. בין הפרסים שקיבל: פרס כינור דוד לכוריאוגרפיה; אות אביר לגיון הכבוד של ממשלת צרפת על תרומתו לקירוב התרבות הצרפתית; פרס הייצואן המצטיין מטעם משרד החוץ – המחלקה לקשרי תרבות; פרס אבירות ממלך ספר על תרומתו לחיזוק הקשר התרבותי בין ספרד לישראל ובשנת 2010 זכה מרכז סוון דלל, בראשות יאיר ורדי, בפרס ישראל. השנה התבשר ורדי על קבלת פרס אריק איינשטיין ליוצרים ותיקים.

אלישע רובין סיים לימודי אדריכלות בניין ובינוי ערים בטכניון. בשנים 1979-1984 עבד במנהטן כאדריכל. ב־1984 אשתו רונית סיימה לימודי אדריכלות פנים באוניברסיטת Pratt. לאחר כעשר שנים, הוקמה החברה אלישע רובין אדריכלים בע"מ שתכננה פרויקטים גדולים בתל־אביב ובמרכז אירופה. כ־50 מבנים שהחברה תכננה הוקמו ואוכלסו בתל־אביב.

פוגה מאת ענבל פינטו, להקת ענבל פינטו ואבשלום פולק, צילום: רותם מורחי

Inbal Pinto's Fugue, Inbal Pinto and Avshalom Pollak Dance Company, photo: Rotem Mizrahi

פוגה ללא הפוגה

נועה שילה

שבה ניתן להבין את דברי כולם, אף שהם מדברים בו-זמנית, כך הקולות בפוגה עצמאיים אך עדיין יש ביניהם שילוב הרמוני המשתלב היטב ויוצר שלמות אחת (Walker, 2018).

ביצירה פוגה, ענבל פינטו שיתפה פעולה לראשונה עם הצילנית והזמרת הישראלית מאיה בלויצמן, וכשמה כן, היא מרחבת שכבות, ניגונים ורבדים שמנוצחים בהידוק ומתוזמנים להפליא. הריקוד, שאני מבקשת לבחון, עוסק בנושא *"העבר שמתעורר לתחייה, צללים ודימויים הקורמים עור ונידים, זיכרונות החוורים להדהד בנפש כמו קול פנימי מרוחק. היצירה בוחנת את פרקי הזמן ומיקומם במרחב, דרך יצירת מניפה עשירה של תחושות, צבעים וצלילים"* (מתוך התכנייה). לדעתי, בחינת העבר ביצירה מתקיימת באופן דיכוטומי בהתבוננות על המין הנשי והגברי והיחסים המורכבים ביניהם. התלבושות הן סממן ויוזאלי ברור המפריד את הנשים והגברים לשתי קבוצות שונות; כל הנשים לבושות בשמלות אדומות

היצירה פוגה עלתה לראשונה באפריל 2018 ומשתתפים בה שלושה רקדנים: אלמוג בן חורין, תומס וולכוסט, עמית מרסיאנו וארבע רקדניות: אופיר ינאי, מרתה-לואיזה ניקובסקה, ניו קמין ומורן מילר. צבי פישוון אמן גוף, פנטומימאי ושחקן, אשר משתף פעולה עם *להקת המחול ענבל פינטו ואבשלום פולק'* החל משנת 2001, לוקח חלק חשוב ביצירה זו. ענבל פינטו כוריאוגרפית ואחראית לעיצוב התלבושות והחלל. מאיה בלויצמן כתבה מוזיקה מקורית, עיבדה וערכה את הפסקול ליצירה. יואן טיבולי עיצב את התאורה ודינה זיו ניהלה את החרוזת.

המושג המוזיקלי 'פוגה' מתאר שיטת הלחנה פוליפונית למספר קולות, שנוצרה בתקופת הרנסאנס והגיעה לשיאה בתקופת הבארוק. בתחילת הפוגה מנוגן הנושא הראשי ובהמשך הוא מושמע שוב ושוב, כשכל פעם הוא "עובר" לקול אחר מהקולות השונים בשנייים מסוימים. חוץ מהנושא הראשי, הפוגה כוללת גם נושאים משניים וקטעי מעבר, שמושמעים כל הזמן למוזו. הדבר דומה לשיחה

